

конкурентів (актуально для ринків металів та хімічної продукції); недосконалість фіскальних процедур, зокрема, неврегульованість процедур автоматичного відшкодування ПДВ (добросовісним експортерам); криміналізація процедур оподаткування експортно-імпоротної діяльності (демотивація добросовісних платників податків, «сірий» імпорт тощо).

Тож, за умови розумного усунення мінусів і перепон у економіці країни, можемо сповна насолодитися перевагами від глобалізації економіки України та налагодження нових зв'язків.

Шевченко Д.С., Іваненко І.А., к.е.н., доц.

Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ

Формування ефективної системи управління є одним з головних завдань сучасної корпорації, у вирішенні якої значну роль відіграє управління персоналом. З усіх ресурсів корпорації (бренд, фінансові ресурси, технології, обладнання та ін.) персонал – це найбільш своєрідний ресурс, від якого значною мірою залежить успіх компанії як на національному, так і на міжнародному ринку. Отже, реалізація міжнародною корпорацією виваженої соціальної політики, приділення значної уваги такій її складовій як корпоративна соціальна відповідальність, здатна підвищити ефективність використання праці на підприємстві, стимулювати персонал до підвищення продуктивності праці та продукування нових ідей. В результаті, кошти, витрачені на створення для персоналу сприятливих умов праці, принесуть корпорації прибуток. Екзогенний вплив корпоративної соціальної відповідальності полягає у покращенні іміджу компанії та підвищення бренду у ціні, отже матиме наслідком підвищенні конкурентоспроможності компанії на ринку. Таким чином, в умовах посилення конкуренції на світовому ринку реалізація політики соціальної відповідальності міжнародними корпораціями має пріоритетне значення.

Метою дослідження є виявлення сутності, чинників та складових соціальної політики міжнародних корпорацій, встановлення значення соціальної відповідальності для розвитку міжнародних корпорацій у довгостроковій перспективі. В табл. представлено багато визначень соціальної відповідальності.

Таблиця 1. Визначення соціальної відповідальності [1]

Джерело	Визначення
Зелена книга Європейського союзу (2001 р.)	Інтеграцію соціальних та екологічних аспектів у щоденну комерційну діяльність підприємств та в їхню взаємодію з зацікавленими сторонами на добровільній основі
Бізнес задля соціальної відповідальності (BSR)	Досягнення комерційного успіху засобами, які передбачають дотримання моральних цінностей та повагу до людей, спільнот і навколишнього середовища
Міжнародний форум лідерів бізнесу (IBLF)	Сприяння відповідальній діловій практиці, яка дає вигоду бізнесу та суспільству й допомагає досягти соціального, економічного та екологічно усталеного розвитку через максимальне збільшення позитивного впливу бізнесу на суспільство з одночасною мінімізацією його негативного впливу.
Всесвітня ділова рада за сталий розвиток (WBCSD)	Зобов'язання бізнесу сприяти усталеному економічному розвитку, працюючи з робітниками, їх сім'ями, місцевою громадою та суспільством у цілому для поліпшення якості їхнього життя

Прагнення компаній залучити й утримати фахівців високої кваліфікації призводить до конкурентної боротьби за них за допомогою різних методів. Підвищення рівня заробітної плати залишається як і раніше одним з найбільш важливих і поширених способів залучення й утримання фахівців, але вже не є вирішальним чинником підвищення зацікавленості співробітників до роботи в тій чи іншій компанії. Для того щоб ефективно використовувати

наявні в розпорядженні корпорації людські ресурси, необхідно створити для людей такі умови, в яких їм хотілося б працювати з користю для себе і корпорації [2].

Соціальна політика корпорації як складова частина менеджменту являє собою заходи, пов'язані з наданням своїм працівникам додаткових пільг, послуг та виплат соціального характеру (рис.1).

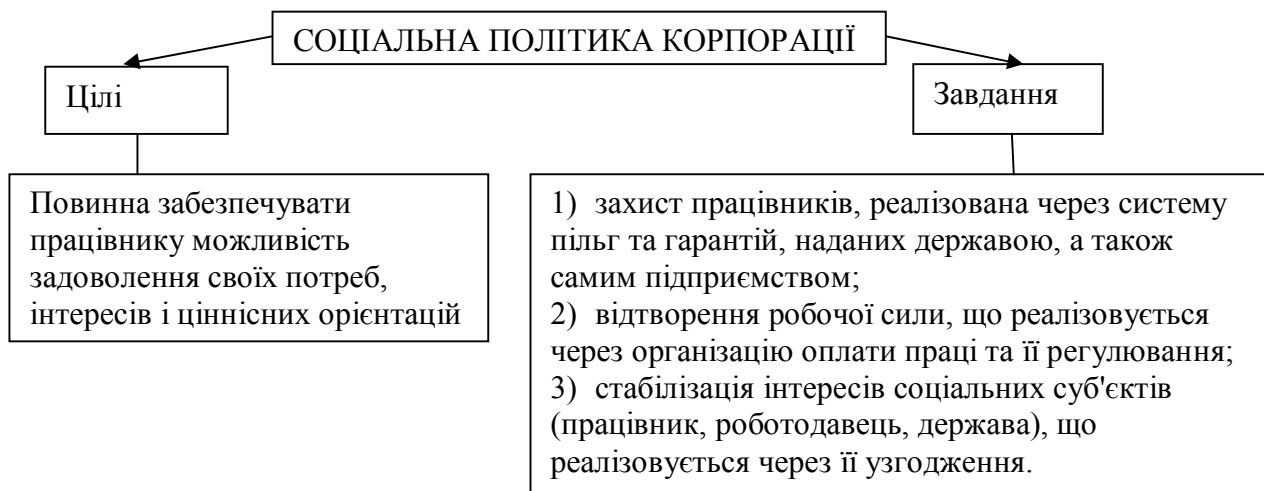

Рис. 1. Основні цілі та завдання соціальної політики корпорації [1]

В колективному договорі з урахуванням фінансово-економічного становища роботодавця можуть встановлюватися пільги та переваги для працівників, умови праці, більш сприятливі в порівнянні з встановленими законами, іншими нормативними правовими актами, угодами. Чим більше кількість надаваних компанією пільг і послуг, тим вище зацікавленість працівників в роботі в організації, в її успішній діяльності. Крім цього існування і розширення соціального пакета в організації дозволяє скорочувати плінність кадрів, оскільки працівники навряд чи захочуть втратити численні пільги при звільненні [2].

Спрямованість соціальної політики підприємств і структури витрат в різних країнах і на різних підприємствах різна. Так, за рейтингом країн з коефіцієнту соціальної організації за 2010 р. перше місце посідають Філіппіни, потім йде Таїланд, Південна Африка, Ботсвана та Канада. У Філіппінах гнучкий графік складає 71%, у Таїланді – 85%, Південна Африка – 60%, Ботсвана – 66% та Канада – 72%. Що стосується піклування про здоров'я, то Філіппіни – 94%, Таїланд 87%, Південна Африка – 88%, Ботсвана – 86% та Канада – 88%. За показниками благодійності у Філіппінах складає 86%, Таїланд – 85%, Південна Африка – 93%, Ботсвана – 90% та Канада – 88% від загального обсягу опитаних [3].

Отже, соціальна політика є невід'ємною частиною діяльності міжнародних корпорацій, яка забезпечує не тільки імідж компанії, але й призводить до зростання продуктивності та отриманню не тільки більшої частки прибутків але й захоплена більшої долі на міжнародному ринку. Соціальна політика та соціальна відповідальність більшості успішних міжнародних корпорацій складається не тільки з розвитку та мотивації своїх працівників, це ще завжди й благодійність.

Література

1. Соціальна відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження. – К., 2005. – 48 с.
2. Шапиро А.С. Мотивация и стимулирование персонала / С.А. Шапиро. – М.: ГроссМе диа, 2005. – 224 с.
3. Мероприятия в области КСО, проведенные компаниями в 2010 г. (% опрошенных) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://rating.rbc.ru/articles/2011/06/09/33318359_tbl.shtml?2011/06/09/33318347.